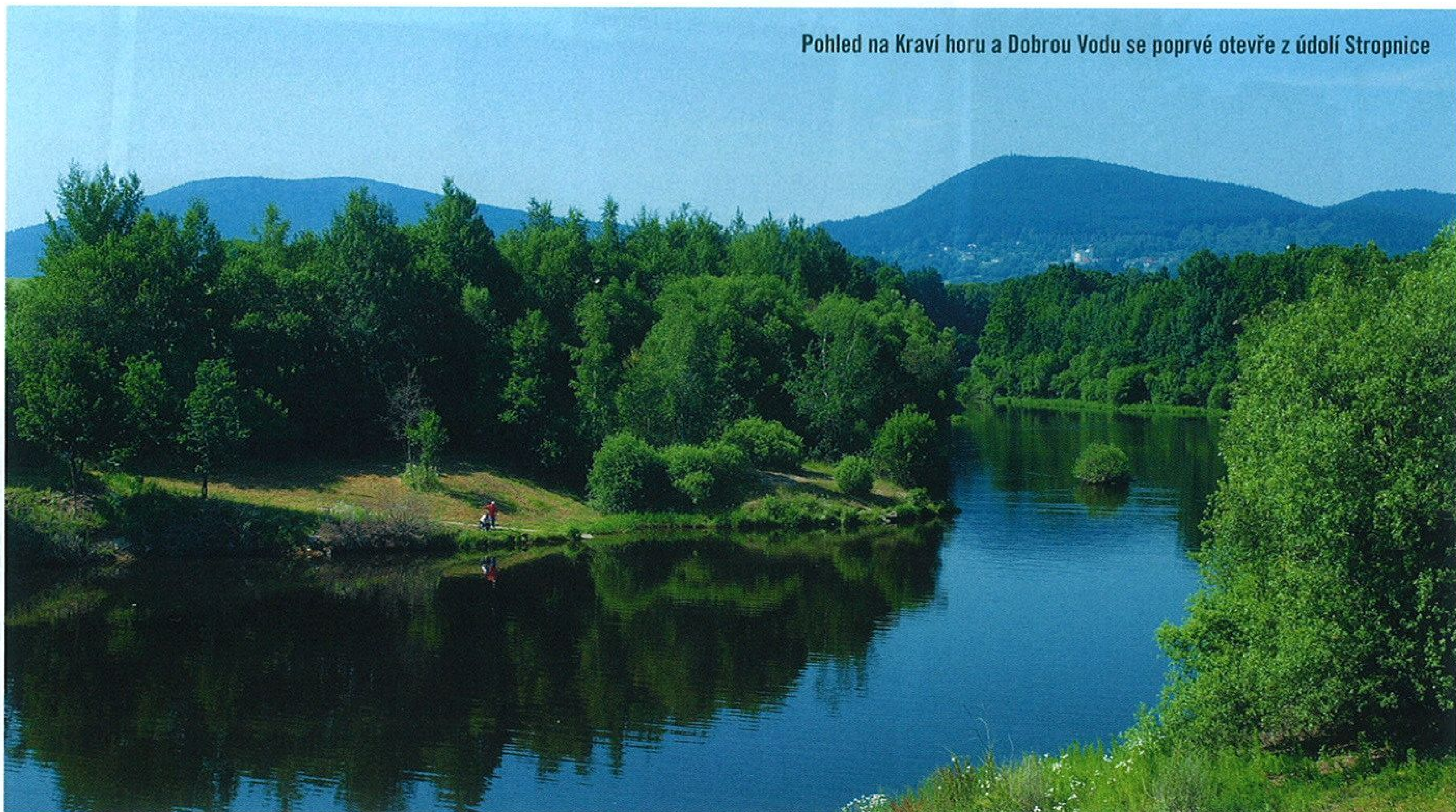

Pohled na Kraví horu a Dobrou Vodu se poprvé otevře z údolí Stropnice

Nejmladší hláska železné opony

text a foto Vladimír Pustina

PŘI POHLEDU Z KDEJAKÉHO ZÁKOUTÍ TŘEBOŇSKÉ PÁNVE JEVÍ SE NOVOHRADSKÉ HORY JAKO POUHÉ DVA KOPCE, TISÍCIMETROVÁ VYSOKÁ A O NĚCO MÁLO NIŽŠÍ KRAVÍ HORA. JEJÍ VÝŠKOVÝ HANDICAP PŘED PÁR LETY VYLEPŠILA STARONOVÁ ROZHLEDNA, Z NÍŽ DNES MÍSTO VOJÁKŮ PŘEHLÍŽEJÍ VZORNĚ VYROVNANÝ ŠPALÍR HOR PROSTÍ TURISTIČTÍ SMRTELNÍCI.

Z vrcholového skaliska Nebelsteinu jsme se při minulém výšlapu v Novohradkách rozhlédli jen do tří světových stran. V pohledu na západ, na celou českou stranu hor, nám zacláněl rozlehlý masiv Vysoké. To měl napravit okruh druhého dne s cílem na rozhledně, ve kterou se přeměnila nejmladší z vojenských hlásek střežících v letech studené války tábor míru před ošklivými imperialisty. Když ji tu bdělí potomci hrdých Chodů se psí hlavou na čepici v roce 1989 vztyčili, nikoho ani ve snu nenapadlo, že do roka a do dne nebude co hlídat...

Přírodní park romantické hraběnky

Příhraničním partiím Novohradek, jimž vévodí Kohout, říkají místní Slepíčí hory, my jsme po bližším pohledu do mapy nazvali naše putování Zvěrokruhem. Cílem bylo sedlo mezi Kuní a Kraví horou, cestou

Smutné torzo farního kostela v Pohoří na Šumavě

nás čekal Liščí důl a Jelení hřbet, ještě než jsme zjistili, že se jedná o léčivou bylinu, podezírali jsme z účasti na zoologickém spiknutí i Štukavčí vrch, posazený hezky mezi Lovčí hřeben a Pastvinu.

Z Nových Hradů jsme se tentokrát vydali Terčíným údolím, přírodním parkem, založeným v polovině 18. století z popudu Terezie Buquoyové ve staré bažantnici u říčky Stropnice. Z hraběnčina sídla v Modrém domě zůstalo jen torzo, dodnes ale dobře slouží později postavené Václavovy lázně a Švýcarský dům, plně funkční je i oblíbený umělý vodopád. Ke středověké tvrzi Cuknštejnu pokračuje červená značka, my ale zůstali věrni cestě údolím, která nás přivedla až na hráz Humenické přehrady. Kraví hora se tu zvedala přímo před námi, rozhledna na jejím vršku se zdála na dosah ruky, stejně jako poutní kostel v Dobré Vodě, ve skutečnosti nás ale tohle všechno čekalo až v samém závěru okruhu.

Proti proudu Pohořského potoka

Z Horní Stropnice se k úpatí Kraví hory stoupá po silnici, těsně před Dobrou Vodou jsme z ní uhnuli na lesní cestu, která nás téměř po vrstevnici protáhla zadem za Kuní horou až ke sjezdu do Černého Údolí. Přes nízké rozvodí jsme se přehoupli od Černé k Pohořskému potoku, toho jsme se pak drželi až téměř k pramenům, ztraceným v rozsáhlých rašeliništích pod Kamencem, střežícím poslední českou výsuv Novohradek.

První zastávka byla v Pohorské Vsi, která se po svém založení jmenovala Terčí, stejně jako o kousek dál někdejší sklářská huť, zamilovaný pán celého kraje Jan Buquoy tenkrát po své hraběcí manželce pojmenovával kde co. Plánovaná svačina se tu ale nekonal pro absenci otevřeného zájezdního hostince, stejně tak jako v sousedním Leopoldově, turistické velkovýkrmny jsme se dočkali až

v bývalé hájovně na Baronově mostě, kde bývalo i vaziště vorů v dobách, kdy se v Pohořském potoce ještě plavilo dřevo.

Český pramen Lužnice

Pohoří na Šumavě klame svým názvem poutníky už od poloviny 16. století, po éře budování socialismu ale zbylo ze vsi, kde měli kromě sklářské huti i pivovar, lihovar a hamr, jen smutné torzo farního kostela Panny Marie Dobré rady, nízká věž a obvodové zdi chrámové lodě. Byli jsme na samém konci Čech i silničky z Pohorské Vsi, dál už pokračovala jen polní cesta přes dva vršky do rakouského Karlstiftu, kde hned za hranicí nahradila německým poválečným vysídlelcům zřícený pohořský kostel stejnojmenná kaple. Závora, přehrazující cestu před vznikem schengenského prostoru, dnes už zmizela, stejně jako strážní budka, zato přibyla auta, která sem dřív nemohla, těm jsme unikli úzkou stezkou k českému prameni Lužnice.

Díky Schengenu se otevřela i tahle cesta do Karlstiftu

praktické

informace

Délka základní trasy 85 km

Doporučené mapy SHOCart 1:60 000, č. 160, Novohradské hory; SHOCart, průvodce Česko-rakouské pohraničí 1:90 000; KČT 74, Novohradské hory, 1:50 000

Charakteristika trasy po pohodových lesních cestách a bývalých vojenských silničkách, s výjimkou samotného výšlapu k rozhledně, kde je náročné stoupání ještě zpestřeno místy hrubým povrchem

Obtížnost 3 z 5

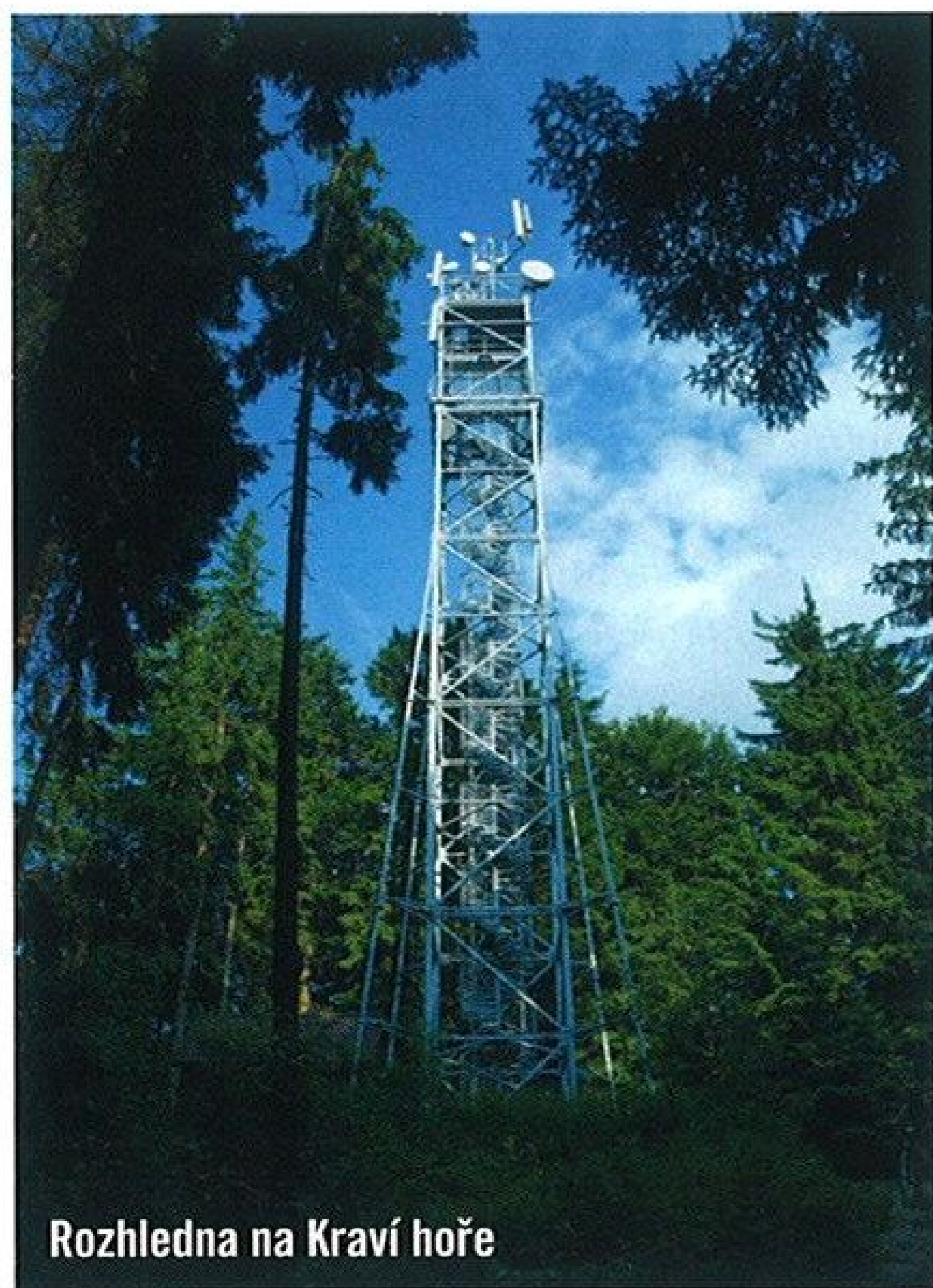
Vhodné kolo krosové

Start a cíl okruhu Nové Hrady

Občerstvení na trase na Baronově mostě či na Žofíně a v Hojně Vodě.

Doprava vlakem – od Prahy, Plzně či Brna do Českých Budějovic, kde se předsedá na osobní vlak směr České Velenice, nepříliš četné spoje nabízejí jak pojízdnou úschovnu, tak rozšířenou přepravu kol.

Autem – máte vyhráno ve chvíli, kdy se octnete na obchvatu Budějovic, kde na jedné z odboček začíná značení přímo na Nové Hrady.

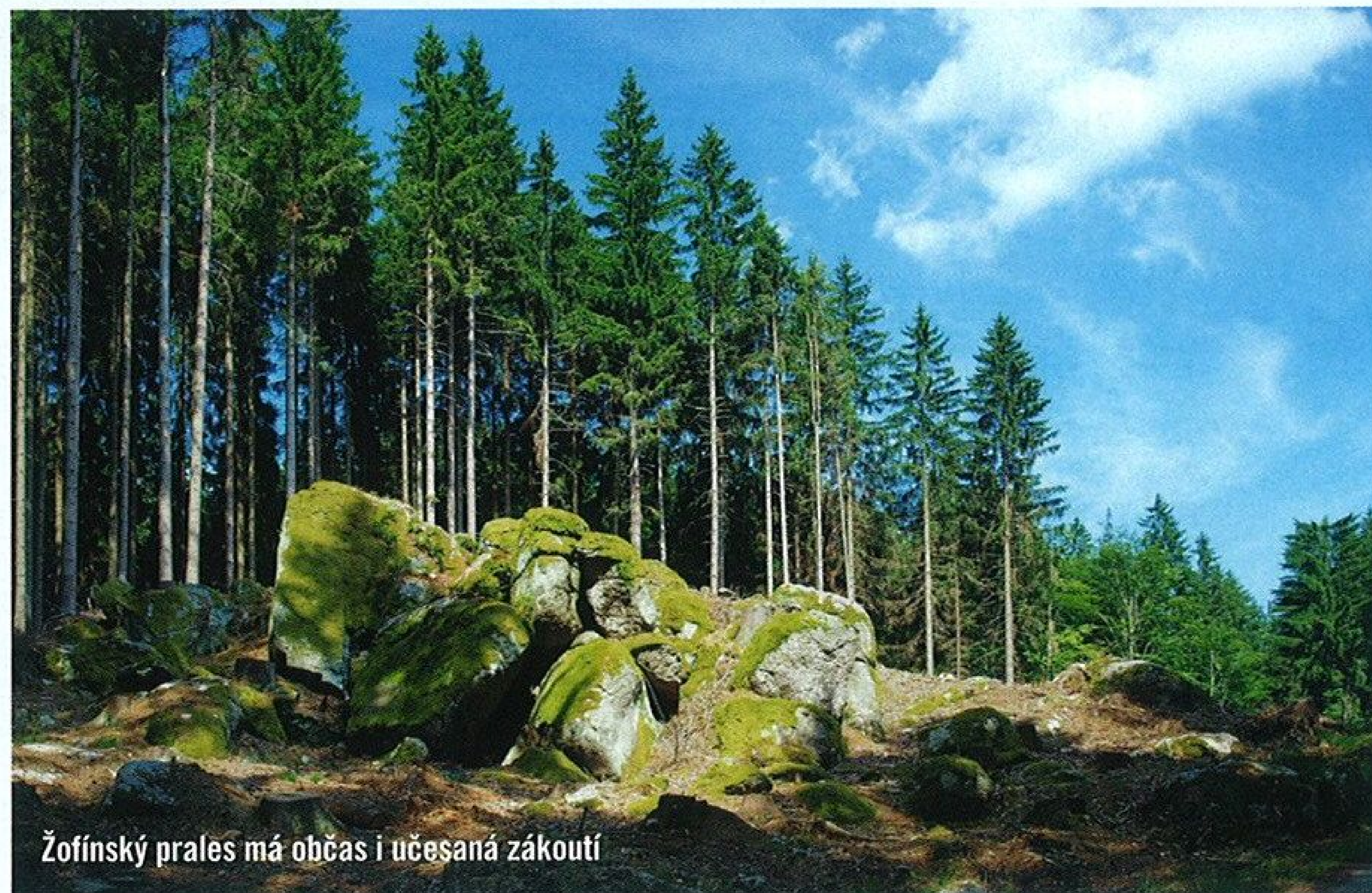
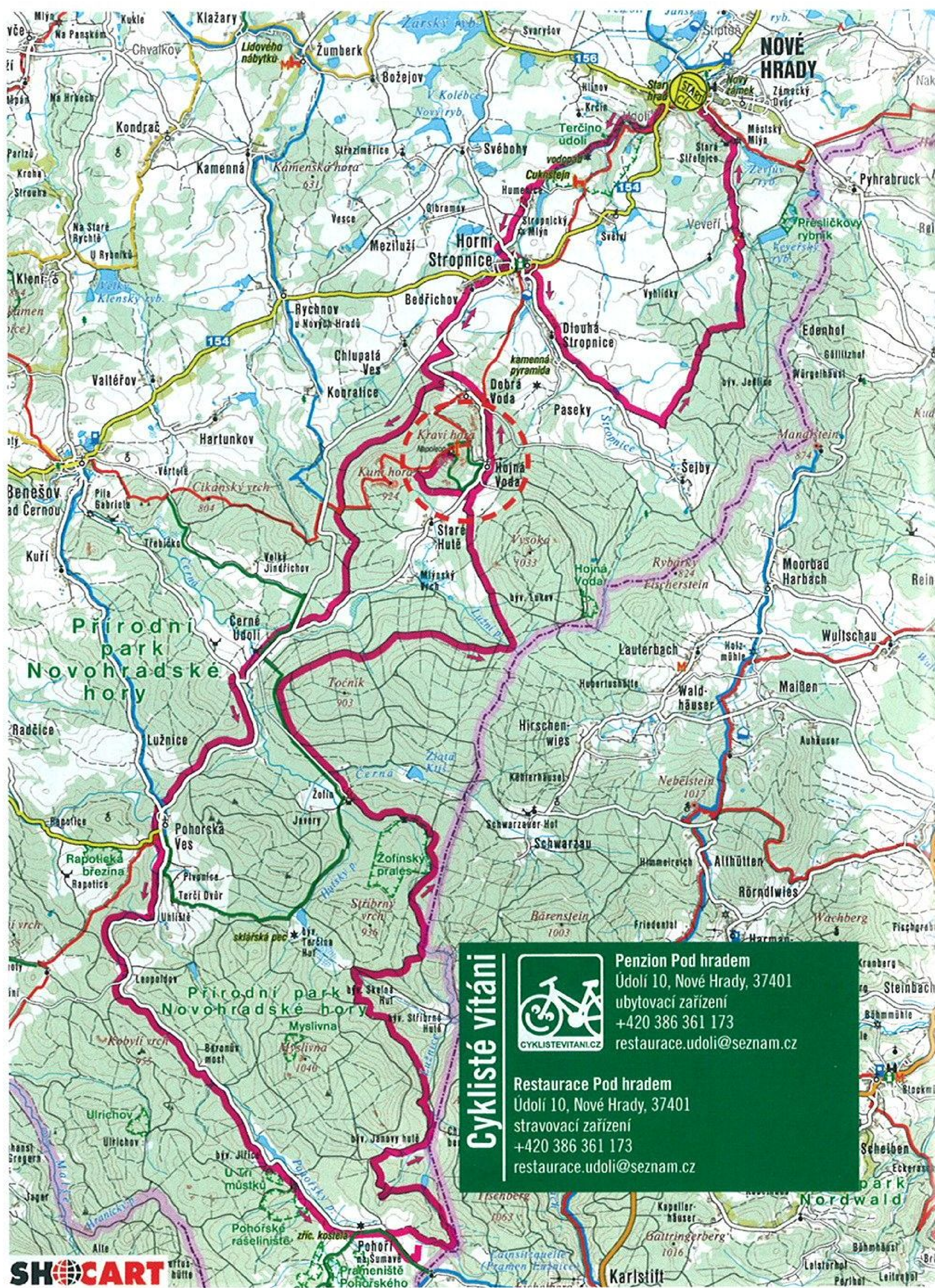

Rozhledna na Kraví hoře

V Rakousku mají pramen svůj, ve svahu Eichelbergu kousek nad Karlstiftem, my se spokojili s tím našim, vždyť jen o kousek dál se oba copánky splétají v jednu řeku, lesní cestou ke Stříbrným Hutím jsme už sledovali Lužnici v celé její kráse. Zklamáním byl Kapelunk, Kapelníkův rybník, v horkém letním odpoledni jsme se těšili na osvěžující koupel, ale našli jsme jen úzkou stružku, klikatící se vyschlým dnem další bývalé nádrže pro plavení dřeva. Z Jitronických luk jsme tentokrát objeli Stříbrný vrch zprava, a na Žofín se tak dostali zezadu od hranic, cestou krouťící se v hloubi pralesa jinak nepřístupného, nejstarší přírodní rezervaci v Evropě, zřízenou už v roce 1838 hrabětem Jiřím Buquoyem.

Mírová hráz na Jelením hřebetě

Lehce posílení svačinou v někdejším loveckém zámečku Buquoyů vydali jsme se do nitra bývalého ostře střeženého hraničního pásma. Hned kousek za Žofínem odbočuje z průseku signálky zelená značka, roz-

Žofínský prales má občas i učešaná zákoutí

vážně stoupající lesní cestou jsme se kolem Točnicku šplhali na Jelení hřbet, kde vojáci studené války se samopalem v ruce hájvali horkou hranici před údajnou hrozbou ze Západu. U Lučního potoka jsme koukli na jeden z historických hraničních kamenů, jichž je tu mezi námi a Rakouskem rozseto nepočítaně, a úvratovou cestou se vrhli zpátky do domácích luhů.

Na silničku do Hojné Vody jsme se vrátili přímo proti odbočce na opačnou stranu, po nedlouhém sjezdu jsme se vrhli znovu do kopců. Až do sedla mezi Kuní a Kraví horou bylo stoupání vcelku pohodové, pak teprve přišla na řadu horská prémie, v samém závěru zpestřená ještě hrubým dlážděním z plochých kamenů. To už byl naštěstí cíl na dosah, ocelová konstrukce nové rozhledny, ve kterou se před deseti lety převtělila vojenská hláska, vztyčená tu v posledním roce vlády soudruhů v Čechách.